

STATUT
ZWIĄZKU TRANSGRANICZNEGO
"EUROREGION NIEMEN-NEMUNAS-HEMAH"

PREAMBUŁA

Przygraniczne regiony Polski, Litwy, Białorusi i Rosji (Obwód Kaliningradzki) leżące w dorzeczu rzeki Niemen oraz na terenach przyległych działając zgodnie z zasadami równości, subsydiarności, reprezentacji i partnerstwa reprezentowane przez odpowiednie władze tworzą Związek Transgraniczny „Euroregion Niemen” (dalej Euroregion) jako wspólną organizację koordynującą i wspierającą współpracę transgraniczną zgodną z treścią Europejskiej Konwencji Ramowej o współpracy transgranicznej między wspólnotami i władzami terytorialnymi

§ 1

POSTANOWIENIA OGÓLNE

1. Niniejszy Statut nie narusza istniejących form i rodzajów współpracy transgranicznej Państw lub Stron Euroregionu Niemen.
2. Niniejszy Statut nie może naruszać ustawodawstwa wewnętrznego i pełnomocnictw Stron.
3. Strony będą wspierać inicjatywy lokalne służące rozwijaniu współpracy transgranicznej na obszarze Euroregionu Niemen.
4. Organy Związku nie mogą w swojej działalności naruszać ustawodawstwa państwowego Stron.
5. Przy wypełnianiu swoich funkcji oraz realizacji zadań Związek i jego organy mogą współpracować z organizacjami krajowymi i międzynarodowymi.
6. Każda ze stron może konsultować z władzami swoich państw treść uchwał Rady Związku. Administracje Państw będą na żądanie otrzymywać wszelkie informacje o działalności Związku i jego uchwałach.

§ 2

NAZWA, SIEDZIBA, ZNAK

1. Nazwa Euroregionu brzmi: Związek Transgraniczny „Euroregion Niemen-Nemunas-HeMAH”. Strony mogą wprowadzać skrócone nazwy Euroregionu w swoich językach ojczystych, natomiast w dokumentach zachowując nazwę trójczłonową Niemen-Nemunas-HeMAH.
2. Siedzibą Euroregionu jest:
  - w Polsce Suwałki
  - na Litwie Mariampol
  - na Białorusi Grodno
  - w Obwodzie Kaliningradzkim Federacji Rosyjskiej Czerniachowsk
3. Euroregion używa symbolu graficznego według przyjętego wzoru (załącznik 1) i innych atrybutów, które podlegają ochronie prawnej.

§ 3

CELE I ZADANIA EUROREGIONU

Związek Euroregion Niemen tworzy się w celu rozwoju współpracy obszarów przygranicznych w następujących dziedzinach:

- wszechstronnego rozwoju ekonomicznego;
- zagospodarowania przestrzennego;
- infrastruktury publicznej;
- oświaty, ochrony zdrowia, kultury, sportu i turystyki;
- ochrony środowiska;
- likwidacji zagrożeń i klęsk żywiołowych;
- rozwijania kontaktów między mieszkańcami obszarów przygranicznych oraz współpracy instytucjonalnej, a także współpracy podmiotów gospodarczych;
- tworzenia pomostu pomiędzy krajami zachodnimi i wschodnimi ułatwiające nawiązywanie bliskich, partnerskich stosunków;
- budowy kompleksowego systemu informacji w celu wymiany danych w Euroregionie

§ 4

CZŁONKOSTWO, OBSZAR DZIAŁANIA EUROREGIONU

1. Euroregion składa się z członków rzeczywistych i zwyczajnych. Może być nadawane członkostwo honorowe oraz status obserwatora.
  2. Członkowie założyciele Euroregionu mają status członków rzeczywistych, a status członków zwyczajnych i obserwatorów nadaje Rada Euroregionu.
  3. Status obserwatora nadaje się współpracującym z Euroregionem Niemen samorządom i władzom regionalnym nie graniczącym bezpośrednio z obszarem Euroregionu.
  4. Członkostwo w Euroregionie nie wyklucza prawa członków do nawiązywania dwu lub wielostronnych stosunków i zawierania porozumień z innymi strukturami, nie należącymi do Euroregionu Niemen.
  5. Każdy z członków Euroregionu ma prawo swobodnego opuszczenia go po uprzednim powiadomieniu Rady Euroregionu na 6 miesięcy przed opuszczeniem Euroregionu. Członkostwo w Euroregionie ustaje z chwilą decyzji Rady Euroregionu.
  6. W przypadku zmian terytorialnych bądź administracyjnych na obszarze jednego z Państw, które to zmiany dotyczyłyby obszaru działania jednego lub więcej członków Euroregionu, powstałe wskutek zmian podmioty mają prawo przystąpienia do Euroregionu na zasadzie sukcesji oraz zgodnie z prawem wewnętrznym danego Państwa.
  7. Wszyscy członkowie Euroregionu są traktowani równoprawnie bez względu na wielkość terytorium i liczbę ludności.
- 1.1. Członkami Euroregionu w poszczególnych krajach są:
- ze strony polskiej - Stowarzyszenie „Euroregion Niemen”
  - ze strony litewskiej – publiczne stowarzyszenie Biuro Euroregionu Niemen w Mariampolu
  - ze strony białoruskiej – Grodzieński Obwodowy Komitet Wykonawczy
  - ze strony rosyjskiej – rejony: Czerniachowski, Gusiew, Krasnoznamieński, Niestierow, Oziersk

2.2. Obszarem działania Euroregionu obejmuje:

- Ze strony polskiej - tereny samorządów wchodzących w skład Stowarzyszenia "Euroregion Niemen"
- Ze strony litewskiej – terytorium samorządów wchodzących w skład publicznego stowarzyszenia Biuro Euroregionu Niemen w Miariampolu
- Ze strony białoruskiej – Obwód Grodzieński
- Ze strony Obwodu Kaliningradzkiego - tereny rejonów: Czerniachowsk, Gusiew, Krasnoznamiensk, Niestierow, i Oziersk

§ 5

WŁADZE EUROREGIONU

1. Władzami Euroregionu są:
  - Rada Euroregionu,
  - Prezydium Rady Euroregionu,
  - Sekretariat Euroregionu.
2. Władze Euroregionu sprawują funkcje koordynacyjne i doradcze związane z realizacją celów Euroregionu, o których mowa w paragrafie 2 oraz reprezentują Euroregion na zewnątrz.
3. Ilość organów Euroregionu, ich struktura oraz zakres uprawnień mogą ulegać zmianom zgodnie z postanowieniami Stron, w drodze zapisów Statutu.

§ 6

RADA EUROREGIONU

1. Rada Euroregionu, zwana dalej Radą jest najwyższym jego organem.
2. Każda ze Stron deleguje do Rady po sześciu przedstawicieli.
3. Przedstawiciele każdej ze Stron wykonują funkcje członków Rady (Prezydium) w okresie kadencji delegującej ich instytucji i pełnią swe funkcje do wyborów nowych przedstawicieli.
4. W każdej chwili każda ze Stron może odwołać delegowanego przez siebie członka Rady (Prezydium), informując wcześniej o tym Prezydium Rady. W miejsce odwołanego członka Strona w ciągu miesiąca deleguje nowego przedstawiciela.
5. Posiedzenia Rady odbywają się nie rzadziej niż dwa razy do roku i są otwarte, jeżeli Rada nie postanowi inaczej.
6. Nadzwyczajne posiedzenia Rady Euroregionu są zwoływane na prośbę którejś ze Stron.
7. W posiedzeniach Rady i jej pracach, z prawem głosu doradczego, mogą brać udział przedstawiciele władz państwowych Stron oraz organizacji międzynarodowych.
8. Pracami Rady Euroregionu kieruje Przewodniczący Rady, wybierany spośród członków Rady, według zasady rotacji.
9. Do kompetencji Rady należy:
  - omawianie i zatwierdzanie wspólnych projektów współpracy transgranicznej, prowadzonej w ramach Euroregionu, zapewnienie ich finansowania i realizacji;
  - dokonywanie zmian w Statucie;
  - przyjmowanie nowych członków i pozbawianie członkostwa w Euroregionie oraz nadawanie członkostwa honorowego oraz statutu obserwatora;

- podejmowanie decyzji w sprawach budżetu Euroregionu;
  - wybór Prezydium Rady Euroregionu;
  - powoływanie członków Sekretariatu;
  - uchwalanie regulaminów Rady, Prezydium i Sekretariatu;
  - zatwierdzanie i zmiany regulaminu Rady, Prezydium, Komisji Rewizyjnej, Sekretariatu i Grup Roboczych;
  - powoływanie stałych i doraźnych Grup Roboczych do realizacji określonych zadań w wybranych dziedzinach współpracy transgranicznej oraz uchwalanie regulaminów ich pracy;
  - podejmowanie uchwał dotyczących członkostwa Euroregionu w organizacjach międzynarodowych;
  - podejmowanie uchwał w innych sprawach określonych w Statucie;
  - zatwierdzanie symboliki Euroregionu;
10. Wszystkie uchwały podejmowane są na zasadzie konsensusu Stron.
11. Projekty uchwał przedkłada Radzie Dyrektor Sekretariatu Euroregionu lub przedstawiciele Stron.
12. Szczegółowe zasady działalności Rady określa jej regulamin.

§ 7

PREZYDIUM RADY EUROREGIONU

1. W skład Prezydium Rady Euroregionu, zwanego dalej Prezydium, każda ze stron deleguje trzech swoich przedstawicieli.
2. Prezydium wykonuje funkcje koordynacyjne i reprezentacyjne w imieniu Rady między jej posiedzeniami.
3. Działalność Prezydium określa uchwalony przez Radę regulamin.

§ 8

SEKRETARIAT EUROREGIONU

1. Sekretariat Euroregionu, zwany dalej Sekretariatem, jest organem wykonawczym i administracyjnym powoływanym przez Radę w składzie równym liczbowo dla każdej ze Stron.
2. Każda ze Stron zakłada Biuro Krajowe, którego dyrektorem zostaje przedstawiciel Sekretariatu tej Strony.
3. Biura Krajowe nie są wzajemnie podporządkowane i spełniają funkcje koordynacyjne i administracyjne dla każdej ze Stron.
4. Dyrektorzy Biur Krajowych uczestniczą w posiedzeniach Rady i Prezydium.
5. Do zadań Sekretariatu należy:
  - przygotowywanie i przedkładanie Radzie projektów uchwał oraz innych opracowań dotyczących wspólnych przedsięwzięć w ramach współpracy przygranicznej, w tłumaczeniu na języki Stron;
  - przygotowywanie posiedzeń Rady;
  - obsługa grup roboczych;
  - wypełnianie innych funkcji związanych z administrowaniem i realizacją zadań finansowych Euroregionu.
6. Funkcję Dyrektora Sekretariatu pełni Dyrektor Biura Krajowego tej Strony, która przewodniczy Radzie

7. Działalność Sekretariatu określa uchwalony przez Radę regulamin.

§ 9

GRUPY ROBOCZE

1. Dla realizacji określonych, wspólnych zagadnień problemowych Rada może powoływać stałe lub doraźne grupy robocze.
2. W wyjątkowych przypadkach grupy robocze mogą być powoływane przez Prezydium, ale wymagają zatwierdzenia przez Radę na najbliższym jej posiedzeniu.
3. Przygotowane przez grupy robocze propozycje i materiały przedkładane są Radzie za pośrednictwem Dyrektora Sekretariatu.
4. Do pracy w grupach roboczych, za zgodą Prezydium mogą być zapraszani eksperci.
5. Rada określa zakres przedmiotowy prac każdej grupy roboczej oraz sposób jej finansowania.
6. Posiedzeniu grupy roboczej przewodniczy przewodniczący grupy, wybierany spośród przedstawicieli strony przewodniczącej. Wiceprzewodniczący grupy są wybierani spośród przedstawicieli stron nieprzewodniczących.
7. Organizację pracy stałych i doraźnych grup roboczych określa uchwalony przez Radę regulamin.

§ 10

FINANSOWANIE DZIAŁALNOŚCI EUROREGIONU

1. Finansowanie działalności Euroregionu w zakresie niezbędnym dla realizacji jego celów i zadań zapewnia każda ze Stron.
2. Strony w ramach wzajemnych uzgodnień oraz stosownie do swoich możliwości finansują działalność Euroregionu.
3. Zatwierdzone przez Radę wspólne projekty, a także koszty niezbędne dla funkcjonowania organów Euroregionu finansują Strony na zasadzie równości, o ile Rada nie postanowi inaczej.
4. Każda ze Stron może w ramach własnych środków realizować określone przez Radę prace na rzecz Euroregionu w celu nieodpłatnego ich wykorzystania przez Euroregion.
5. Budżet Euroregionu może być zwiększany lub uzupełniany ze źródeł zewnętrznych.
6. Konsekwencje nie wywiązywania się Stron z przyjętych zobowiązań finansowych lub poważne opóźnienie w dokonywaniu stosownych wpłat określa Rada.

§ 11

ROZWIĄZANIE EUROREGIONU NIEMEN

1. Euroregion zostaje rozwiązany w przypadku jednomyślnej decyzji wszystkich Stron jeżeli:
  - cele i zadania dla jakich został powołany nie są realizowane,
  - jeżeli w Euroregionie pozostanie tylko jedna strona.
2. W razie rozwiązania Euroregionu jego majątek, tj. środki trwałe i obrotowe (aktywa i pasywa) stanowiące wspólną własność Euroregionu dzieli się między wszystkie Strony Euroregionu proporcjonalnie do ich wkładu.
3. Likwidację Euroregionu przeprowadza Komisja Likwidacyjna w składzie po 3 przedstawicieli każdej ze stron.

§ 12

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

1. Niniejszy Statut stanowi załącznik do Porozumienia o utworzeniu Związku Transgranicznego Euroregion Niemen i wchodzi w życie wraz z jego podpisaniem.
2. Statut sporządzono w języku angielskim, polskim, litewskim, rosyjskim; przy czym tekst w języku angielskim ma moc wiążącą wszystkie Strony.